

Теорія і практика безпеки у системі судоустрою, прокуратури і адвокатури
УДК 342.5

Хмиз Мар'яна Василівна

доктор філософії в галузі права, викладач кафедри

Львівський університет бізнесу та права

Хмыз Марьяна Васильевна

доктор философии в области права, преподаватель кафедры

Львовский университет бизнеса и права

Khmyz Mariana

PhD in Law, Lecturer of the Department

Lviv University of Business and Law

ORCID: 0000-0003-3553-8022

Скриньковський Руслан Миколайович

кандидат економічних наук, професор, професор кафедри

Львівський університет бізнесу та права

Скрынковский Руслан Николаевич

кандидат экономических наук, профессор, профессор кафедры

Львовский университет бизнеса и права

Skrynkovsky Ruslan

PhD in Economics, Professor, Professor of the Department

Lviv University of Business and Law

ORCID: 0000-0002-2180-8055

Глущенко Світлана Володимирівна

доктор юридичних наук, заслужений юрист України, заступник Міністра

Міністерство економіки України

Глущенко Светлана Владимировна

доктор юридических наук, заслуженный юрист Украины,

заместитель Министра

Министерство экономики Украины

Hlushchenko Svitlana

D. Sc. (Law), Honored Lawyer of Ukraine, Deputy Minister

Ministry of Economy of Ukraine

ORCID: 0000-0001-7207-3557

Цюх Святослав Ігорович

маркетолог

ТзОВ «Ядро»

Цюх Святослав Игоревич

маркетолог

ООО «Ядро»

Tsyuh Svyatoslav

Marketing Specialist

Yadro LLC

ORCID: 0000-0003-0179-1193

Сердюк Валентин Васильович

доктор юридичних наук, професор, заслужений юрист України, суддя

Верховний Суд

Сердюк Валентин Васильевич

доктор юридических наук, профессор, заслуженный юрист Украины, судья

Верховный Суд

Serdiuk Valentyn

D. Sc. (Law), Professor, Honored Lawyer of Ukraine, Judge

Supreme Court

ORCID: 0000-0002-4085-6255

Ковалів Мирослав Володимирович

кандидат юридичних наук, професор, завідувач кафедри

Львівський державний університет внутрішніх справ

Ковалив Мирослав Владимирович

*кандидат юридических наук, профессор, заведующий кафедрой
Львовский государственный университет внутренних дел*

Kovaliv Myroslav

PhD in Law, Professor, Head of the Department

Lviv State University of Internal Affairs

ORCID: 0000-0002-9730-8401

Гарасим Павло Станіславович

*кандидат юридичних наук, доцент, полковник поліції,
начальник Львівського районного управління поліції № 1
Головне управління Національної поліції у Львівській області*

Гарасим Павел Станиславович

*кандидат юридических наук, доцент, полковник полиции,
начальник Львовского районного управления полиции № 1
Главное управление Национальной полиции во Львовской области*

Harasym Pavlo

PhD in Law, Associate Professor, Police Colonel,

Head of the Lviv District Police Directorate № 1

General Directorate of National Police in Lviv region

ORCID: 0000-0002-0336-4710

Микитюк Микола Андрійович

*доктор юридичних наук, доцент, полковник, професор кафедри
Інститут Управління державної охорони України
Київського національного університету імені Тараса Шевченка*

Микитюк Николай Андреевич

*доктор юридических наук, доцент, полковник, профессор кафедры
Институт Управления государственной охраны Украины
Киевского национального университета имени Тараса Шевченко*

Mykytiuk Mykola

D. Sc. (Law), Associate Professor, Colonel, Professor of the Department

Institute of Department of State Guard of Ukraine

Taras Shevchenko National University of Kyiv

ORCID: 0000-0002-1759-7312

СУДОВА ОХОРОНА ЯК ОДНА ІЗ ГАРАНТІЙ ДІЯЛЬНОСТІ СУДІВ

В УКРАЇНІ

СУДЕБНАЯ ОХРАНА КАК ОДНА ИЗ ГАРАНТИЙ ДЕЯТЕЛЬНОСТИ

СУДОВ В УКРАИНЕ

JUDICIAL PROTECTION AS ONE OF THE GUARANTEES OF THE

COURTS IN UKRAINE

***Анотація.** У статті розкрито особливості судової охорони як однієї із ключових гарантій діяльності судів в Україні. Встановлено, що особливості судової охорони як однієї із ключових гарантій діяльності судів в Україні регламентуються Конституцією України, Законом України «Про державний захист працівників суду і правоохоронних органів», Законом України «Про Національну поліцію», Законом України «Про судоустрій і статус суддів», Рішенням Вищої ради правосуддя «Про затвердження Положення про Службу судової охорони», Рішенням Ради суддів України «Про заходи забезпечення безпеки судів і суддів, охорони судів та осіб, котрі беруть участь у здійсненні судочинства». Визначено, що окрім Служби судової охорони функції охорони судів виконують підрозділи Національної поліції України та підрозділи Національної гвардії України. З'ясовано, що Служба судової охорони виступає державним органом, який функціонує у системі правосуддя та основним завданням якого виступає забезпечення охорони і підтримання належного порядку у судах. Встановлено, що Служба судової охорони підпорядковується Вищій раді правосуддя, а контролює діяльність Служби судової охорони*

Державна судова адміністрація України. Визначено, що процедура проходження служби працівниками Служби судової охорони устанавлюється у порядку згідно положення, що затверджується Вищою радою правосуддя, при чому, за поданням Голови Служби судової охорони та за погодженням із Державною судовою адміністрацією України. З'ясовано, що безпека суддів, а також охорона приміщень судів виступає однією із головних гарантій незалежності суддів і системи правосуддя загалом. Встановлено, що з метою підвищення рівня результативності забезпечення судової охорони є започаткована співпраця із Українсько-Канадським Проектом підтримки судової реформи, а також розроблений та введений в дію українсько-канадський Проєкт підтримки судової реформи та Проєкт Європейського Союзу «Право-Justice». Зазначено, що структуру Служби судової охорони складаються центральний орган управління та територіальні управління Служби. Запропоновано у перспективі подальших досліджень розкрити правові особливості процедури прийняття на посаду кандидатів для проходження служби у Службі судової охорони.

Ключові слова: *судова охорона, суддя, правосуддя, судочинство, гарантія діяльності судів.*

Аннотація. *В статье раскрыты особенности судебной охраны как одной из ключевых гарантий деятельности судов в Украине. Установлено, что особенности судебной охраны как одной из ключевых гарантий деятельности судов в Украине регламентируются Конституцией Украины, Законом Украины «О государственной защите работников суда и правоохранительных органов», Законом Украины «О Национальной полиции», Законом Украины «О судостроительстве и статусе судей», Решением Высшего совета правосудия «Об утверждении Положения о Службе судебной охраны», Решением Совета судей Украины «О мерах обеспечения безопасности судов и судей, охране судов и лиц, которые*

участвуют в осуществлении судопроизводства». Определено, что кроме Службы судебной охраны функции охране выполняют подразделения Национальной полиции Украины и подразделения Национальной гвардии Украины. Выяснено, что Служба судебной охраны выступает государственным органом, который функционирует в системе правосудия и основной задачей которого выступает обеспечение охраны и поддержания должного порядка в судах. Установлено, что Служба судебной охраны подчиняется Высшему совету правосудия, а контролирует деятельность Службы судебной охраны Государственная судебная администрация Украины. Определено, что процедура прохождения службы сотрудниками Службы судебной охраны устанавливается в порядке согласно положения, утвержденного Высшим советом правосудия, причем, по представлению Председателя Службы судебной охраны и по согласованию с Государственной судебной администрацией Украины. Выяснено, что безопасность судей, а также охрана зданий судов выступает одной из главных гарантий независимости судей и системы правосудия в целом. Установлено, что с целью повышения уровня результативности обеспечения судебной охраны является начало сотрудничества с Украинской-канадского проекта поддержки судебной реформы, а также разработан и введен в действие украинский-канадский Проект поддержки судебной реформы и Проект Европейского Союза «Право-Justice». Указано, что структуру Службы судебной охраны состоят центральный орган управления и территориальные управления Службы. Предложено в перспективе дальнейших исследований раскрыть правовые особенности процедуры принятия на должность кандидатов для прохождения службы в Службе судебной охраны.

Ключевые слова: судебная охрана, судья, правосудие, судопроизводство, гарантия деятельности судов.

Summary. The article reveals the features of judicial protection as one of the key guarantees of the activities of courts in Ukraine. It has been established that the peculiarities of judicial protection as one of the key guarantees of the activities of courts in Ukraine are regulated by the Constitution of Ukraine, the Law of Ukraine «On state protection of employees of the court and law enforcement agencies», the Law of Ukraine «On the National Police», the Law of Ukraine «On the judicial system and the status of judges», by the decision of the High Council of Justice «On approval of the Regulations on the Judicial Protection Service», by the Decision of the Council of Judges of Ukraine «On measures to ensure the safety of courts and judges, the protection of courts and persons involved in the implementation of legal proceedings». It was determined that, in addition to the Judicial Protection Service, security functions are performed by units of the National Police of Ukraine and units of the National Guard of Ukraine. It was found that the Judicial Protection Service is a state body that functions in the justice system and whose main task is to ensure the protection and maintenance of proper order in the courts. It has been established that the Judicial Protection Service is subordinate to the High Council of Justice, and the State Judicial Administration of Ukraine controls the activities of the Judicial Protection Service. It was determined that the procedure for the passage of service by employees of the Judicial Protection Service is established in accordance with the procedure approved by the High Council of Justice, moreover, on the proposal of the Head of the Judicial Protection Service and in agreement with the State Judicial Administration of Ukraine. It was found that the safety of judges, as well as the protection of court buildings, is one of the main guarantees of the independence of judges and the justice system as a whole. It has been established that in order to increase the effectiveness of judicial protection, initiated cooperation has been established with the Ukrainian-Canadian Judicial Reform Support Project, as well as have been developed and implemented the Ukrainian-Canadian Judicial Reform

Support Project and the European Union «Law-Justice» Project . It is noted that the structure of the Judicial Protection Service consists of the central governing body and territorial offices of the Service. It is proposed in the perspective of further research to reveal the legal features of the procedure for admission to the position of candidates for service in the Judicial Protection Service.

Key words: *judicial protection, judge, justice, legal proceedings, guarantee of the activity of courts.*

Постановка проблеми. Положеннями Конституції України [1] суддям гарантується недоторканність та незалежність. Так, за неповагу до суддів та суду винних осіб (правопорушників) може бути притягнуто до юридичної відповідальності. Практика показує, що визначальною проблемою діяльності судів в період останніх років виступає неналежний рівень забезпечення охорони судових органів, а також суддів. Судді і інші працівники суду, а також учасники судового процесу, останнім часом не мають належного рівня безпеки через низький рівень якості правової культури, судової охорони тощо.

Тому, опираючись на проблематику неналежного рівня забезпечення судової охорони, в основі актуальності тематики цього дослідження лежатиме виокремлення основних засад забезпечення судової охорони.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Проблематика забезпечення судової охорони судів лежить в основі досліджень багатьох науковців та практиків-юристів, зокрема ґрунтовні дослідження у цьому напрямку здійснили В. Бойко [2], О. Бордун [3], В. Кудрявцев [4] та інші.

Зокрема, В. Кудрявцев у своєму дослідженні [4] розглядає особливості кримінально-правової охорони життя осіб, які виступають носіями судової влади. Науковець [4] за результатами проведених досліджень стверджує, що судова влада в Україні має повністю забезпечувати доступ кожному до неупередженого та незалежного суду.

При чому він має здійснюватись беззаперечно носіями судової влади, а саме висококваліфікованими професійними суддями, а у відповідності до визначених законом випадків – присяжними або народними засідателями.

Своєю чергою, В. Бойко [2] наголошує на тому, що ефективність функціонування судової влади в Україні залежить від рівня охорони судів, оскільки це виступає однією із головних гарантій законності та справедливості діяльності судів в Україні та ухваленні справедливих судових рішень.

В контексті цього О. Бордун [3] дотримується думки, що важливою умовою ухвалення справедливого та законного судового рішення, а також підвищення рівня довіри громадян до діяльності судової влади, виступає судова охорона.

Водночас, виходячи із аналізу наукових праць [2–4], встановлено, що не до кінця розкритими залишаються питання судової охорони як однієї із ключових гарантій діяльності судів в Україні.

Мета статті. Метою статті є виявити і дослідити особливості здійснення судової охорони як однієї із ключових гарантій діяльності судів в Україні.

Виклад основного матеріалу дослідження. Доцільно зауважити, що організаційно-правові гарантії, якими забезпечується безпека судів, містять у собі такі елементи як формування необхідних організаційно-технічних, а також економічних умов для забезпечення законної діяльності суду. Такими умовами виступають:

- 1) забезпечення належного рівня фінансування діяльності судів;
- 2) формування відповідних умов для належного функціонування судових органів;
- 3) забезпечення належного рівня охорони приміщень суду.

Такі умови виступають у певній мірі заходами із судової охорони та націлені на забезпечення захисту життя і здоров'я, а також гідності та честі

як суддів, так і інших учасників судового процесу, від впливу протиправних посягань.

У контексті розкриття мети дослідження необхідно особливу увагу звернути на Закон України «Про державний захист працівників суду і правоохоронних органів» [5]. Цим законодавчим документом визначено комплексну систему спеціальних та водночас особливих заходів, в основі яких закладено державний захист суддів Конституційного Суду України, суддів і працівників апаратів судів, а також працівників правоохоронних органів від різних перешкоджань щодо виконання ними покладених на них посадових обов'язків, які визначені законом. Положеннями цього Закону [5] також передбачено державний захист зазначеним вище особам від посягань на їх життя, здоров'я, майно та житло, а також на життя, здоров'я, майно та житло їх близьких родичів при чому у зв'язку із виконанням зазначеними вище особами службових обов'язків.

Окрім Закону України «Про державний захист працівників суду і правоохоронних органів» [5], питання судової охорони також регламентуються Законом України «Про Національну поліцію» [6] та Законом України «Про судоустрій і статус суддів» [7]. Так, у відповідності до уведення в дію Закону України «Про Національну поліцію» [6] у Закон України «Про судоустрій і статус суддів» [7] були внесені зміни, згідно чого було ліквідовано спеціальний підрозділ судової міліції під назвою «Грифон», на заміну якого було утворено підрозділи відомчої воєнізованої охорони Державної судової адміністрації України.

Разом з тим, Законом України «Про судоустрій і статус України» [7] визначено, що до моменту, коли Служба судової охорони виконуватиме свої повноваження у повному обсязі, ці функції також виконуватимуть підрозділи Національної поліції України та підрозділи Національної гвардії України.

Необхідно відзначити, що Служба судової охорони виступає

державним органом, який функціонує у системі правосуддя та основним завданням якого виступає забезпечення охорони і підтримання належного порядку у судах [8].

Служба судової охорони підпорядковується Вищій раді правосуддя, а контролює діяльність Служби судової охорони Державна судова адміністрація України [8].

До структури Служби судової охорони належить центральний орган управління, а іншими словами – Центральний апарат, а також територіальні підрозділи, тобто територіальні управління цієї Служби. Центральним апаратом Служби судової охорони виступає юридична особа, що має печатку, на якій зображено Державний Герб України і найменування Служби судової охорони. Окрім того, у власності центрального органу Служби судової охорони є бланки. Цей орган також має самостійний баланс і рахунки у органах Державної казначейської служби України [8].

Голова Служби судової охорони ухвалює рішення про утворення територіальних підрозділів цієї Служби, однак за погодженням Державної судової адміністрації України. Що стосується формування територіальних підрозділів, то територіальні підрозділи Служби судової охорони формуються як юридичні особи, маючи печатку, на якій зображено Державний Герб України і їх найменування. Окрім того, ці підрозділи мають власні бланки, а також самостійний баланс і рахунки у органах Державної казначейської служби України [8].

Фінансується функціонування Служби судової охорони із Державного бюджету України. Процедура проходження служби працівниками Служби судової охорони встановлюється у порядку згідно положення, що затверджується Вищою радою правосуддя, при чому, за поданням Голови Служби судової охорони та із погодженням Державною судовою адміністрацією України [8].

У контексті розкриття особливостей функціонування Служби судової охорони необхідно виокремити ключові завдання цього державного органу. Так, згідно інформації, поданої у [8], основними завданнями Служби судової охорони виступають:

- підтримання на належному рівні громадського порядку у суді;
- припинення вчинення проявів неповаги до суду;
- охорона приміщень суду, а також органів і установ, що належать до системи правосуддя;
- виконання функцій, пов'язаних із забезпеченням особистої безпеки суддям, а також членам їх сімей та працівникам суду;
- забезпечення безпеки усіх учасників судового процесу у суді.

Опираючись на основні завдання, які поставлені державою перед Службою судової охорони, до основних функцій цього органу належать [5]:

- забезпечення пропуску осіб до приміщень (чи будинків) суду, а також органів і установ, що належать до системи правосуддя (тут слід відзначити, що Служба судової охорони забезпечує також пропуск на територію транспортних засобів, що знаходяться поруч із приміщеннями (чи будинками суду));
- забезпечення швидкого реагування на порушення і підтримання громадського порядку у контексті розгляду судом справ, а також вжиття заходів стосовно припинення проявів неповаги до суду;
- здійснення заходів із охорони та забезпечення недоторканності і цілісності приміщень (будинків) судів, а також органів та установ, що належать до системи правосуддя;
- вжиття заходів щодо припинення проявів неповаги до суду;
- здійснення заходів щодо запобігання загрозам особистої безпеки суддів, а також членів їх сімей, працівників суду;
- здійснення заходів щодо запобігання загрозам особистої безпеки

усіх учасників судового процесу, встановлення та усунення таких загроз;

- вжиття спеціальних заходів забезпечення безпеки у випадку, коли від судді надійшла заява про посягання на їх особисту безпеку, безпеку членів їх сімей;

- реагування у рамках встановлених законодавством повноважень на протиправність дій, які прямо пов'язані із посяганням на життя, здоров'я, майно суддів, членів їх сімей та інших працівників суду;

- здійснення спеціальних заходів стосовно гарантування та забезпечення безпеки суддям, працівникам апарату суду, співробітникам Служби судової охорони, а також їх близьким родичам;

- вжиття заходів щодо негайного реагування на випадки, які свідчать про вчинення протиправних дій (діянь) відносно суддів, працівників суду, а також працівників Служби судової охорони, включно із близькими родичами кожного;

- забезпечення захисту життя, здоров'я, майна, житла, гідності осіб, які взяті під захист у відповідності до наявного характеру загрози;

- своєчасне повідомлення підзахисних осіб про здійснення зміни чи скасування заходів, якими забезпечується їх безпека;

- забезпечення особистої безпеки суддям, що здійснюють повноваження у Вищому антикорупційному суді, а також забезпечення особистої безпеки членам їх сімей;

- у відповідності до наявності поданої заяви забезпечення цілодобової особистої безпеки суддям Вищого антикорупційного суду, а також членам їх сімей (за наявності тимчасове розміщення таких осіб в місцях, які гарантуватимуть їм безпеку);

- здійснення заходів у рамках установлених компетенцій відносно запобігання, встановлення та припинення терористичних актів, різних терористичних злочинів на об'єктах охорони;

- взаємодія із іншими суб'єктами, що здійснюють боротьбу із

туризмом;

- вжиття заходів стосовно усунення загрози життю і здоров'ю осіб, громадській безпеці, які виникли (чи виникають) на об'єктах охорони унаслідок вчинення протиправних дій (діянь);

- здійснення заходів щодо забезпечення правового режиму воєнного чи надзвичайного стану на об'єктах охорони, а також у зоні надзвичайної екологічної ситуації у випадку оголошення такої ситуації;

- формування бази даних, здійснення інформаційно-аналітичної роботи, оброблення персональних даних у рамках повноважень, які визначені законом;

- удосконалення діяльності Служби судової охорони у рамках здійснення міжнародного співробітництва.

Окрім Положення про Службу судової охорони [8], правові засади судової охорони регламентуються Главою 4 «Служба судової охорони» Закону України «Про судоустрій і статус суддів» [7].

Так, відповідно до статті 162-1 «Правовий статус працівників Служби судової охорони» Закону України «Про судоустрій і статус суддів» [7] до складу Служби судової охорони входять особи, що мають спеціальні присвоєні звання співробітників такої Служби, а також державні службовці і особи, що уклали трудовий договір з цим органом.

Одним із визначальних документів забезпечення охорони судів виступає Рішення Ради суддів України «Про заходи забезпечення безпеки судів і суддів, охорони судів та осіб, котрі беруть участь у здійсненні судочинства» [9]. У цьому документі зазначено, що безпека суддів, а також охорона приміщень судів виступає однією із головних гарантій незалежності суддів і системи правосуддя загалом.

У документі [9] також зауважується створити спеціальний орган – службу судової охорони, головною метою функціонування якої має виступати негайне реагування та припинення проявів неповаги до суду, а

також тиску на суддів і різних видів втручань у процес здійснення правосуддя.

Варто також зазначити, що, не заважаючи на те, що законодавчо закріплено повноваження про те, що суди у випадку настання безпеки та її усунення повинні перебувати під захистом Служби судової охорони, насправді ж під судовою охороною знаходиться досить мала частка судів. Більшість судів у робочий час на сьогодні перебуває під охороною підрозділів Національної поліції України.

Низький рівень захищеності органів судової гілки влади часто ставить під сумнів те, що права громадян будуть захищені належним чином. Ситуації, за яких спостерігаються злочинні посягання у приміщеннях суду, виникають все частіше. З огляду на те, кожен, хто перебуває у суді, в якому захищаються його права, не може бути у повному обсязі захищений від протиправних посягань відносно нього, що вчиняються іншими особами.

Акцентуючи увагу на практичних засадах проблематики слід зазначити що на сьогодні гранична чисельність складу Служби судової охорони становить 8830 осіб. Працівників у Службу судової охорони набирають у відповідності до спеціального конкурсу, який установлений у законом визначеному порядку [10].

Важливу роль у контексті забезпечення судової охорони як гарантії діяльності судів в Україні посідає міжнародне співробітництво. Станом на сьогодні з метою підвищення рівня результативності забезпечення судової охорони є започаткована співпраця із Українсько-Канадським Проєктом підтримки судової реформи. За такої співпраці Служба судової охорони може активно вивчати досвід Служби Судових Маршалів Канади у напрямку забезпечення судової охорони.

З метою підвищення рівня незалежності органів судової гілки влади, а також посилення судової охорони, спеціально розроблений українсько-

канадський Проєкт підтримки судової реформи. Цей проєкт фінансується Урядом Канади через посередництво Міністерства міжнародних справ Канади [10].

Необхідно також відзначити важливість реалізації Проєкту Європейського Союзу «Право-Justice». У відповідності до успішної реалізації цього проєкту передбачається посилити компетентність, незалежність, цілісність, ефективність і підзвітність судової влади в Україні у відповідності до очікувань судової реформи [10].

У ході дослідження доцільно також розкрити організаційну структуру Служби судової охорони в Україні. Так, як зазначалось вище, структуру Служби судової охорони складають центральний орган управління та територіальні управління Служби.

Що стосується територіальних управлінь Служби, то вони функціонують у кожній області України. Так, станом на сьогодні функціонують територіальні управління в усіх областях України, а також у м. Києві.

Своєю чергою, як зазначено вище, керує Службою судової охорони Голова Служби охорони. Він має у підпорядкуванні Першого заступника та заступника зі служби і заступника з забезпечення [10].

Управління забезпечення діяльності керівництва здійснюють Відділ забезпечення діяльності керівництва та протоколу, Відділ інформаційного забезпечення та контролю і Прес-служба [10].

Окрім того, у структурі Служби судової охорони функціонують багато відділів та управлінь. Так, найвагомішими серед них є:

- 1) Відділ укомплектування та проходження служби;
- 2) Відділ кадрового забезпечення;
- 3) Служба поліграфологічних досліджень;
- 4) Служба психологічного забезпечення та соціальної роботи;
- 5) Організаційно-штатний відділ;

- 6) Відділ інспектувань;
- 7) Режимно-секретна служба;
- 8) Служба з мобілізаційної роботи;
- 9) Служба з питань запобігання та виявлення корупції;
- 10) Управління з професійної підготовки та підвищення кваліфікації (до якого входять Відділ з професійної підготовки і Відділ перепідготовки та підвищення кваліфікації);
- 11) Управління інформаційно-аналітичної роботи;
- 12) Відділ оперативно-чергової служби;
- 13) Служба з охорони праці та пожежної безпеки;
- 14) Управління організації охорони та підтримання громадського порядку (до якого входять Відділ організації охорони судів, органів та установ системи правосуддя, Відділ організації підтримання громадського порядку);
- 15) Відділ моніторингу обстановки та оцінки ризиків;
- 16) Управління фізичного захисту організації безпеки суддів та підтримки (до якого входять Відділ фізичного захисту та організації безпеки суддів, Відділ координації діяльності підрозділів швидкого реагування);
- 17) Управління матеріально-технічного забезпечення (до якого входять Відділ озброєння та техніки, Відділ матеріального забезпечення, Квартирно-експлуатаційний відділ) тощо [10].

Висновки і перспективи подальших досліджень. За результатами опрацювання наукових праць та джерел [1–10] розкрито особливості судової охорони як однієї із ключових гарантій діяльності судів в Україні, і на основі цього встановлено, що:

– особливості судової охорони як однієї із ключових гарантій діяльності судів в Україні регламентуються Конституцією України, Законом України «Про державний захист працівників суду і

правоохоронних органів», Законом України «Про Національну поліцію», Законом України «Про судоустрій і статус суддів», Рішенням Вищої ради правосуддя «Про затвердження Положення про Службу судової охорони», Рішенням Ради суддів України «Про заходи забезпечення безпеки судів і суддів, охорони судів та осіб, котрі беруть участь у здійсненні судочинства»;

- окрім Служби судової охорони функції охорони судів виконують підрозділи Національної поліції України та підрозділи Національної гвардії України;

- Служба судової охорони виступає державним органом, який функціонує у системі правосуддя та основним завданням якого виступає забезпечення охорони і підтримання належного порядку у судах;

- Служба судової охорони підпорядковується Вищій раді правосуддя, а контролює діяльність Служби судової охорони Державна судова адміністрація України;

- процедура проходження служби працівниками Служби судової охорони устанавлюється у порядку згідно положення, що затверджується Вищою радою правосуддя, при чому, за поданням Голови Служби судової охорони та за погодженням із Державною судовою адміністрацією України;

- безпека суддів, а також охорона приміщень судів виступає однією із головних гарантій незалежності суддів і системи правосуддя загалом;

- з метою підвищення рівня результативності забезпечення судової охорони є започаткована співпраця із Українсько-Канадським Проєктом підтримки судової реформи, а також розроблений та введений в дію українсько-канадський Проєкт підтримки судової реформи, Проєкт Європейського Союзу «Право-Justice»;

- структуру Служби судової охорони складають центральний орган

управління та територіальні управління Служби.

Перспективами подальших досліджень у цьому напрямі є дослідження правових особливостей процедури прийняття на посаду кандидатів для проходження служби у Службі судової охорони.

Література

1. Конституція України від 28.06.1996 р. № 254к/96-ВР (із змінами і доповненнями). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/254к/96-вр#Text> (дата звертання: 01.05.2021 р.).
2. Бойко В. Поняття та зміст адміністративно-правового забезпечення ефективності функціонування судової влади України // Підприємництво, господарство і право. 2020. № 1. С. 96–100. doi: <https://doi.org/10.32849/2663-5313/2020.1.17>
3. Бордун О. В. Експлікація контемпоральної концепції забезпечення безпеки судової влади // ScienceRise: Juridical Science. 2021. № 1(15). С. 24–28. doi: <https://doi.org/10.15587/2523-4153.2021.228115>
4. Кудрявцев В. В. Кримінально-правова охорона життя осіб, що є носіями судової влади, за кримінальним законодавством України: автореф. дис. ... канд. юрид. наук: 12.00.08 / Національний університет «Одеська юридична академія». Одеса, 2006. 20 с. URL: <http://hdl.handle.net/11300/2077> (дата звертання: 01.05.2021 р.).
5. Про державний захист працівників суду і правоохоронних органів: Закон України від 23.12.1993 р. № 3781-XII (із змінами і доповненнями). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3781-12#Text> (дата звертання: 01.05.2021 р.).
6. Про Національну поліцію: Закон України від 02.07.2015 р. № 580-VIII (із змінами і доповненнями). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/580-19#Text> (дата звертання: 01.05.2021 р.).

7. Про судоустрій і статус суддів: Закон України від 02.06.2016 р. № 1402-VIII (із змінами і доповненнями). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1402-19#Text> (дата звертання: 01.05.2021 р.).
8. Про затвердження Положення про Службу судової охорони: Рішення Вищої ради правосуддя від 04.04.2019 р. № 1051/0/15-19. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v1051910-19#Text> (дата звертання: 01.05.2021 р.).
9. Про заходи забезпечення безпеки судів і суддів, охорони судів та осіб, котрі беруть участь у здійсненні судочинства: Рішення Ради суддів України від 26.10.2018 р. № 65. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v0065414-18#Text> (дата звертання: 01.05.2021 р.).
10. Міжнародне співробітництво Служби судової охорони // Офіційний веб-сайт Служби судової охорони. URL: https://sso.gov.ua/pokazniki-diyalnosti/inter_activity/ (дата звертання: 01.05.2021 р.).

References

1. Konstytutsiia Ukrainy vid 28.06.1996 r. № 254к/96-ВР (iz zminamy i dopovnenniamy). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/254к/96-вр#Text> (data zvertannia: 01.05.2021 r.).
2. Boiko V. Poniattia ta zmist administratyvno-pravovoho zabezpechennia efektyvnosti funktsionuvannia sudovoi vlady Ukrainy // Pidpriemnytstvo, hospodarstvo i pravo. 2020. № 1. S. 96–100. doi: <https://doi.org/10.32849/2663-5313/2020.1.17>
3. Bordun O. V. Eksplikatsiia kontemporalnoi kontseptsii zabezpechennia bezpeky sudovoi vlady // ScienceRise: Juridical Science. 2021. № 1(15). S. 24–28. doi: <https://doi.org/10.15587/2523-4153.2021.228115>
4. Kudriavtsev V. V. Kryminalno-pravova okhorona zhyttia osib, shcho ye nosiiamy sudovoi vlady, za kryminalnym zakonodavstvom Ukrainy:

- avto-ref. dys. ... kand. yuryd. nauk: 12.00.08 / Natsionalnyi universytet «Odeska yurydychna akademiia». Odesa, 2006. 20 s. URL: <http://hdl.handle.net/11300/2077> (data zvertannia: 01.05.2021 r.).
5. Pro derzhavnyi zakhyst pratsivnykiv sudu i pravookhoronnykh orhaniv: Zakon Ukrainy vid 23.12.1993 r. № 3781-XII (iz zminamy i dopovnenniamy). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3781-12#Text> (data zvertannia: 01.05.2021 r.).
 6. Pro Natsionalnu politsiiu: Zakon Ukrainy vid 02.07.2015 r. № 580-VIII (iz zminamy i dopovnenniamy). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/580-19#Text> (data zvertannia: 01.05.2021 r.).
 7. Pro sudoustrii i status suddiv: Zakon Ukrainy vid 02.06.2016 r. № 1402-VIII (iz zminamy i dopovnenniamy). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1402-19#Text> (data zvertannia: 01.05.2021 r.).
 8. Pro zatverdzhennia Polozhennia pro Sluzhbu sudovoi okhorony: Rishennia Vyshchoi rady pravosuddia vid 04.04.2019 r. № 1051/0/15-19. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v1051910-19#Text> (data zvertannia: 01.05.2021 r.).
 9. Pro zakhody zabezpechennia bezpeky sudiv i suddiv, okhorony sudiv ta osib, kotri berut uchast u zdiisnenni sudochynstva: Rishennia Rady suddiv Ukrainy vid 26.10.2018 r. № 65. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v0065414-18#Text> (data zvertannia: 01.05.2021 r.).
 10. Mizhnarodne spivrobitnytstvo Sluzhby sudovoi okhorony // Ofitsiyni veb-sait Sluzhby sudovoi okhorony. URL: https://sso.gov.ua/pokazniki-diyalnosti/inter_activity/ (data zvertannia: 01.05.2021 r.).